

Redacția, Administrația și Tipografia
 Brașov, piața mare Nr. 30.
 Se acceptă subscripțiile și în avans. — Manuscrisurile se acceptă în scris.
 INSERATE se primesc la Administrația în Brașov și la următoarele birouri de anunțuri:
 în Viena: M. Duka, Henschel, Schickel, Rudolf Mosse, A. Oppel, Nachfolger; Anton Oppel; J. Demmer; în Budapesta: A. T. Goldberger, Kálmán Burai; în București: Agenția Havaș, Succursale de România; în Hamburg: Karoys & Lebmann.
 Prețul inserțiilor: o linie garmond pe o coloană 8 or. și 50 or. timbru pentru o publicare. Publicații mai dese după tariful și învoială.
 Reclame pe pagina a 3-a o linie 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U I L X.

„Gazeta” iese în 18-care di.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov administrației, piața mare, terțul Inului Nr. 30 etajiu I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 60 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiile sunt a se plăti înainte.

Nr. 225.

Brașov, Vineri 10 (22) Octomvre

1897.

Situația în Austria.

Din ceața haotică cea desă, ce acopere frământările politice de dincolo de Laita, isbucnesc din când în când nise rađe tulgărătoare, spărgând suprafața ceței, spre a arăta lumei, parte în lumină adevărată, parte în una falsă, interesată, stările de dincolo.

Obstrucția, ce fusese încâtva domolită în urma duelului Badeni-Wolf și a afacerii Iro-Gregorig, de-o săptămână încococe erăși și-a reînceput jocul, devenind treptat în făcare și tot mai bogată în scandaluri, ajungând în ședința de Marța trecută, 19 l. c., la cea mai esențială expresie a ei, la amenințări cu pupitre scose, în sfârșit la păruială.

De vre-o cinci zile urmază în cameră, ca obiect de frunte al discuției, — pe lângă multe alte propuneri mai secundare, asupra cărora se decide prin apel nominal a 425 de deputați, — desbaterea asupra propunerii opoziției de a se pune Badeni în stare de acuzațiune pentru unele ordonanțe secrete. Și lucru ciudat, pe când din partea opoziției s'au anunțat vre-o 20—25 vorbitori în cauză, din sinul majorității nu s'au înscris decât abia 3—4 spre a apăra guvernul. Ba și mai mult: când din partea vorbitorilor opoziției cad pe capul ministerului, er în primul rând al contelui Badeni, năpustiri din cele mai strașnice și neîndurate, majoritatea nu demonstrează aproape de loc în favoarea guvernului, stă aproape nemișcată în băncile ei, abia zimbesc din când în când asupra vreunei espectoratiuni bôcâne de pe băncile opoziției, ba se pôte observa pe fețele multor deputați din majoritate și un fel de bucurie reuțăciôsă.

Er în foile tuturor fracțiunilor majorității nemulțămire, necaz, o dispoziție de tot rea, care adese-ori isbucnesc în mod forțe aspru la adresa contelui Badeni, mai ales în diarele cehece și polonese democratice. Și de ce tôte acestea?

Fiind-că relațiunile între ministrul-president și majoritate nu sunt încă lămurite, stabilite, codificate; fiind-că primul-ministru cislaitan nu s'a legat încă întru nimic nici față cu postulatele generale ale majorității ca atare, — postulate, ce se bazează pe adresa-răspuns la discursul tronului, — nici față cu acele ale diferitelor fracțiuni în deosebii.

Din cauza acestei purtări a majorității și contele Badeni, precum se vestea în tot decursul săptămânei trecute, era peste măsură indispus, astfel încât Sâmbătă, atât la Viena, cât și la Praga și Budapesta, a fost răspândită scirea, că primul-ministru e „regierungsmüde”, obosit de cârmuirea țării, și că este decis a se lăpêda de dulcele și sarcinile ce le procură puterea. Svonul găsia cu atât mai multă credință, cu cât ministrul-president plecase Duminecă la Budapesta, spre a raporta monarhului despre situația.

Imediat după ce s'a reîntors, Luni, a luat parte, timp de 2 ore, la conferența comitetului executiv al comisiunii parlamentare a majorității, unde s'a discutat mai întâiu, în prezența șefului de cabinet, asupra chipului, cum s'ar puté vota totuși provisorul pactului economic în ciuda obstrucției; er după ce a plecat ministru-president, s'a discutat și asupra „postulatelor” fiă-cărei fracțiuni a majorității.

Cine a pus la cale o astfel de conferență, cu astfel de ordine de zi — neașteptată în nesiguranța și nedumerirea ce domnea atunci, — nu se scie; destul atâtă însă, că de când cu acea ședință, erăși tôte informațiunile cele mai noue spun, că cerul s'a înseninat încâtva; ceața, care învăluesce relațiunile între majoritate și contele Badeni, s'a subțiat, că s'a făcut un pas bunicele pentru cimentarea lor, er drept rezultat: *votarea provisorului ar fi asigurată*, ceea ce constituie prima grijă a cabinetului actual.

Și încă se mai afirmă, că partidele majorității vor aștepta cu realizarea postulatelor lor până după votarea provisorului.

Atâtă spun scirile de aqi. Ar fi de dorit, mai ales față cu bucuria infernală, ce isbucnesc în tabăra adversarilor egalei îndreptări naționale ori de câte-ori ceta dincolo se îngroșă, ca scirile să se adevărescă.

Congresul național-bisericesc.

În ședința a cincea, după ce s'a terminat penibila afacere a vicarului apostat Goldiș, a căruia verificare a fost respinsă cu totalitatea voturilor contra 5, urmă raportul comisiunii școlare, la a căreia propunere s'a hotărât a scăde numărul învățătorilor provisorii spre a avé mai mulți definitivii; de asemenea s'a hotărât a se indica în viitor și starea bibliotecilor populare, a reuniunilor învățătorescilor și esamenenele de calificățiune.

Față cu cererea consistorului dela Oradea, ca regulamentul pentru calificățiunea învățătorescă, introdus în eparchia Aradului, să încete a mai fi obligator și pentru părțile Oradiei: la propunerea comisiiei organizatoare congresul a hotărât, ca până ce se va aduce în vigôre regulamentul general privitor la calificățiunea învățătorescă, afacerea să se lase consistorului eparchial dela Arad.

În ședința a VI-a, de Marți, s'au făcut mai multe propuneri. Deputatul Dr. Petru Span, având în vedere, că în anul 1898 se implinesc 25 de ani dela mörtea Metropolitului Șaguna, înființatorul metropoliei române gr. or., propune, ca consistorul să fiă iusărcinat a lua măsurile de lipsă, ca în ziua de 16 Iunie 1898 în întreaga provincia metropolitană să se facă serbare bisericescă comemorativă.

Altă propunere a făcut deputatul Dr. Petru Ionescu în sensul, ca regulamentul pentru organizarea învățământului să se modifice în așa chip, ca veduvela și orfanii rămași după învățătorii dela școlile gr. or. din Metropoliă să rămână 1/2 an după mörtea soțului, respective a părintelui în cortelul și salarul avut.

Deputatul V. Mangra, având în vedere, că guvernul unguresc a început să împartă între preoți anumite ajutôre ca despăgubire pentru pierderile îndurate prin introducerea reformelor politice-bisericesci, er împărțirea o face după cum îi vine lui la socotélă, er nu după merit: propune ca congresul să se pronunțe asupra naturii și modului de distribuire din punctul de vedere al dreptului autonom al bisericeii.

Tot în această ședință, d-l deputat Dr. Elie Cristea făcú o propunere cu privire la *uniforma preoților*. Textul întreg al acestei propuneri este următorul:

În biserica ortodoxă generală și în special în biserica ortodoxă română este astăzi o cerință de ordine disciplinară, ca clerul atât monahal, cât și mirenesc să pörte permanent uniforma preoțescă prescristă.

În metropoliă noastră din Ungaria și Transilvania însă nu se observă această cerință, oaci afară de membrii clericali din centrul eparchiilor, de oaci-va protopresbiterii tractuali și presbiterii din comune mai însemnate, nu numai nu pörtă nimenea uniforma preoțescă nici chiar când se află în funcțiuni bisericesci, necum în mod permanent, ca îmbrăcăminte zilnică obișnuită, ci adese-ori vedem membri din cler prezentându-se în locuri publice în vestimente neconvenabile oinului preoțesc.

Resultatul neobservării acestei cerințe este o dejosire atât a slujbelor rituale, cât și a prestigiului clerului întreg.

Anomalia această este a se căuta de-o parte într'un indeferentism desaproabil față de cele rituale; er de altă parte în referințele de traiu ale clerului nostru mirenesc, cari de loc nu-i permit mai ales clerului dela sate zilnic purtarea reverențiilor introduse.

Punându-se capăt acestor stări de lucruri, ar fi de dorit, ca clerul nostru mirean din întreaga provincia metropolitană — oaci cel monahal observă prescripțiile bisericeii — să fiă obligat a se prezenta la oficierea diferitelor funcțiuni rituale totdeauna în reverenți, er ca îmbrăcăminte zilnică să-i se permită a purta un costum mirenesc corespunzător tagmei preoțescii și referințelor în cari trăiesce.

Din aceste considerante propun următorul proiect de conclud:

„Congresul național bisericesc invită pe Prea-Sânșitul sinod episcopesc, ca să binevoescă a lua dispozițiunile necesare și reclamate de vaza bisericeii, pentru a se regula afacerea purtării costumului preoțesc.”

Pentru completarea regulamentului pentru școle din 1895, dep. Nic. Zigre propune, ca stațiunile învățătorescilor să se împartă în trei clase: cl. I cele dotate cu 600 fl. și mai mult, cl. II cu 4—600 fl., cl. III cu 3—400 fl., în tôte casurile afară de oaci-și se grădină. Posturile de cl. I să se dea învățătorilor, cari au 4 clase gimnasiale, au absolvat pedagogia cu calcul „distins” și au 5 ani de serviciu cu rezultat laudabil; cele de cl. II învățătorilor absolvenți de pedagogia cu calcul „bun” și au 3 ani de serviciu cu rezultat bun; cele de cl. III tuturor învățătorilor aplicabili.

Tôte propunerile s'au predat diferitelor comisiuni.

La acest loc lăsăm să urmeze și textul complet al celorlalte două propuneri de

mai înainte, făcute de d-l protopop Nicola Maneguțiu, despre cari am amintit eri.

Propunerea privitoare la *codificarea legilor bisericescilor* este această:

„În decurs de 28 ani dela sancționarea statutului organic și inaugurarea vieții noastre constituționale bisericescilor, ne-am dezvoltat pe baza acestei legi fundamentale atât de mult, încot eu cred sosit timpul, ca să ne gândim la *codificarea sistematică a legilor bisericescilor*.”

Am creat numărôse regulamente și instituțiuni menite a ne garanta progresul și mersul regulat al organismului nostru bisericesc și am făcut suficiență experiență practică cu densesle, pentru ca aqi să putem bine distinge, ce anume s'a validat și ce nu; ce ne este de trebuință și ce nu ne este de folos?!

Adunarea acestor regulamente, concluse și interpretațiuni risipite, într'un *codice sistematic*, un fel de *corpus juris* autoritativ, ne este de o absolută trebuință.

Și nu numai magistratura bisericeii nu numai oficiantul ce intru acurata împlinire a chiamării sale caută directivă într'un asemenea codice, ci și tinerul doritor de cunoștințe; și cel ce se pregătesce pentru ore-care activitate pe teren bisericesc și ocredinciosul, ce dorește a coopera la întărirea noastră bisericescă din fericire identică cu întărirea noastră națională; și savantul, care dorește a studia și cunoșce perfect starea de drept a bisericeii noastre: vor căuta cu dor și zor după un atare codice de legi.

Însă-și structura acestui codice de legi eu 'mi-o închipuesc așa, că singuratiicii §§-i ai statutului organic constituiesc *baza fundamentală*, la cari se adaug dispozițiunile canonice, din cari a rezultat explicațiunea și interpretațiunea corectă, apoi diversele regulamente și concluse, cari normeză aplicarea lor în praesă etc. etc.

În acest cadru trebuie să încapă pentru esemplu a) un precis și detaiat regulament intern pentru oficiile parohiale și protopresbiterale, — lucruri ce aqi în dauna noastră ne lipsesc; b) un precis regulament de disciplină bisericescă, care să ne spună mai întâiu clar, ce anume recere disciplina — și numai după el să urmeze regulamentul de procedură judecătôrescă în cauze disciplinare ș. a. ș. a.

În considerația tuturor acestora, propun:

Măritul Congres delegă o comisiune de 5 bărbați versați în dreptul canonic, ca și în legislatura practică a bisericeii noastre, cari, până la procsima sesiune ordinară congresuală, să elaboreze un proiect de codice sistematic al legilor noastre bisericescilor, să-l supună de ou vreme sinodului episcopesc spre revisiune canonică, și pe urmă congresului, spre votare.

Mi-se pare necesar a indica, că 2 membri din această comisiune ar trebui aleși dintre cei mai buni canoniști teoretici, d. e. dintre profesorii seminarialii, cari predau acest studiu; er ceilalți 2 membri dintre cei mai practici bărbați pe terenul instituțiunilor noastre bisericescilor, d. es. dintre acei protopresbiterii, cari au servit cu zel și pricepere timp mai îndelungat ca atari și ca parochii la sate și prin urmare cunosc mai bine trebuințele în stratal de jos al organismului nostru, unde codificarea legilor este mai mult reclamată.

Altă propunere a d-lui protopop *Manegufiu* privește *salarierea preoților* și este următoarea :

Prin concludul măriiului Congres din anul 1895 Nr. 85, licențele protopresbiterale la cununii, care constituiau aproape unicul venit sigur și fondul de subsistență al protopresbiterilor ștergându-se, *eparhiile au fost îndrumate a se îngriji de rebonificarea, recte de subsistența protopresbiterilor.*

Afacerea acésta însă chiar în arhidieceasă, unde necesitatea este mai mare, unde salarierea preoților nu este numai o chestie de ordine, ci de viață, nu s'a îndeplinit, respective s'a îndeplinit în mod invers, mai bine și pervers, așa că licențele s'au șters imediat, *dér de o despăgubire nu s'a îngrijit nimeni nici până azi după 2½ ani de zile.*

În chipul acesta protopresbiterii din arhidieceasă, mai ales cei ce au parohii slabe — și de aceștia sunt mulți — au fost nu numai absolut neremunerați pentru purtarea oficiului protopresbiteral, ce din an în an reclamă mai multă muncă și responsabilitate, ci au fost cu totul lăsați în grija sorții, au fost așa zicând puși pe drumuri, au fost în strictul înțeles al cuvântului făcuți oficioși, ce au să muncescă, să represinte, dér nu au nici un fel de remunerație după oficial lor... Oficiu greu fără beneficiu.

Și ori cât vom căuta după cauzele acestei anomalii, care face problematică subsistența unui organ foarte valoros al bisericii, compromite autoritatea și poziținea de drept a acestui organ, și ne face chiar de batjocură nouă și străinilor: acele nu le vom pute afla alt unde-va, decât numai în lăngășimea, în sistemul de trăgănare, cu care se îndeplinesc la noi multe afaceri *post festa*; și a cărei eclatantă dovadă este tocmai faptul, că și afaceri de o atare înțepitoare necesitate și ponderositate, atârși cestiunii de viață se pot trăgăna cu anii.

Propun: „Congresul național bisericesc regretă faptul, că arhidieceasa nu a realizat concludul congresual Nr. 85 din anul 1895 și îndrumă sinodul arhidieceșan a căuta după cauzele acestor stări de lucruri, a lua măsuri, prin care să se asigure funcționarea regulată a organelor esențiale bisericesci și a efectui de urgență salarierea preoților arhidieceșani“.

Rolul României în tripla alianță.

Diarul „*Alkotmány*“ dela 16 l. c. sub titlul de mai sus se încercă a arăta, ce rol ar avé România în tripla alianță în cazul, când aliații ar fi atacați de Rusia. După ce numita fôia își exprimă bucuria, că în visita regelui Carol la Budapesta vede afirmarea cea mai nouă a relațiilor amicale dintre România și Austro-Ungaria, și după ce constată, că, ori se va deslega cestiunea orientală pe cale pacifică, ori pe cale de războiu, atâta e sigur, că rolul principal în asigurarea viitorului popoarelor din Balcani este atât al României, cât și al monarhiei noastre, continuă cam astfel :

Anexarea României la tripla alianță ar fi de-o însemnătate tot atât de mare pentru alianța triplă, ca și pentru națiunea română. Pentru noi însă, dice fôia unguerescă, România are un rol strategie deosebit, mai ales pentru cazul, când pacea europeană în Orient ar fi pusă în discuție de către Rusia, care numai acum de curând și-a înmulțit trupele în Basarabia cu 11 regimente de infanterie și 7 reg. de artilerie și pe aceste trupe le-a așezat în orașele din apropierea nemijlocită a graniței române.

În cazul acesta de sigur armata rusescă va încerca să străbată prin Dobrogea, ca, după învingerea ôstei române, să se alieze cu trupele unite sârbe și bulgare și astfel la o altă să năvălescă pe teritoriul Ungariei. Dacă acésta li-ar succede Rușilor, fiind trupele austro-ungare în același timp ocupate în Galiția, atunci România ar fi pierdută. Bosnia și Herțegovina, împreună cu Ungaria de sud, ar fi amenințate de pericol.

Rușii seiu foarte bine, că Serbia și Bulgaria contéză la o asemenea eventualitate; cu deosebire Serbia își face socotela astfel, că pe când o armată rusă, ce ar năvăli la noi în țără prin Galiția, ar întâmpina cea mai mare rezistență din partea populației de-acolo, pe atunci *elementele sârbe din Ungaria de mătă-și*, care an de an sunt agitate din partea unor emisionari sârbi(?), nu ar fi pentru Austro-Ungaria nici decum nise *factori de încredere*.

Din punct de vedere strategic, așa-déră, Ungaria ar sta deschisă înaintea trupelor rusesci. Singura fortăreță la sud-est, care ar putea dificulta inamicului înaintarea sa spre centrul țării, este Petrovaradinul, care pôte cuprinde în sine 10,000 de oameni. Dér și acésta fortăreță pôte fi impresurată de inamic, cum s'a întâmplat și cu ocaziunea luptelor din 1848—49.

Statelor din tripla alianță și cu deosebire monarhiei noastre le pôte oferi acest scut strategie România, a cărei importanță pentru tripla alianță, atât din punct de vedere politic, cât și militar, este evidentă.

Și mai prețioasă însă devine pentru noi alianța României — dice mai departe „*Alkotmány* — deoă avem în vedere perfecționarea și dezvoltarea continuă a armatei sale. România în timp de pace dispune de peste 33 batalioane de pedestri, ér în caz de mobilizare are mai mult ca de 3 ori 33 batalioane infanterie, séu mai bine de 33 de regimente complete de infanterie. Pe lângă asta, după noua organizație, armata română se pôte mobiliza cu o repeziune extra-ordinară și pôte fi pe picior de războiu în tot momentul. Unde mai pui apoi lucrările fortificațiilor, care încă au progresat foarte mult în timpul din urmă! etc.

Fôia unguerescă termină zicând, că urmând pe calea dezvoltării sale independente, nu este imposibil, ca în privința viitorii sorți a Peninsulei balcanice, România să aibă rolul Piemontului.

Expulsarea unui Român ardelen. Multă sensație face scirea adusă sub titlul acesta de foile române de dincolo, că țeranul Ión Sabo Oprișor din Oana Sibiiului, care trăia în România ca birjar, a fost estradat de poliția din Buouresci autorităților ungueresci. Sabo Oprișor fusese adeoă condamnat la 2 luni și 21 zile închisore și 20 fl. amendă de tribunalul din Alba-Iulia, fiind-că, când s'a reîntors Dr. I. Rașiu dela procesul Memorandului, l'a primit cu strigări însuflețite. De aceea a trecut în România. În Februarie anul acesta Oprișor a fost citat la poliția din Buouresci și arestat ca bănuț de a fi luat parte la o crimă. Aflând poliția, că el a fost condamnat de tribunalul din Alba-Iulia, foile susțin, că după ce a fost ținut patru luni în închisore preventivă la Văcăresci, a fost și expulsat și estradat autorităților ungueresci. Dacă s'ar adeveri acésta, ar fi un caz foarte grav, ca un condamnat politic să fiă expulsat din România.

Crisă ministerială în Serbia.

Alaltăeri ministru-președinte Simic a prezentat Regelui dimisiunea întregului cabinet. Se asigură, că Simic a câștigat convingerea, că nu mai posedă încrederea regelui Aleksandru și auzind, că acesta se întorce la Belgrad împreună cu tatăl séu, ex-regele Milan, cu care stă în raporturi personale încordate, s'a hotărît a se retrage.

Unii dic, că cauza retragerii sunt nesuccesele lui Simic în politica esteriură, fiascul ce l'a făcut cu politica lui de confederațiune balcanică. Alții spun, că a existat de mult divergențe de opiniuni între regele și primul séu minisru. Mai ales să fi fost cestiunea revisuirii constituției, ce o intenționa guvernul Simic, cu care regele să nu fi fost învoit, stăruiind mai mult în

direcția reorganizării țării pe base economice și financiare.

Se mai dice, că la criză a mai contribuit și achitarea conducătorului țărănesc radical Ranco Tajsici în procesul haiducului Brkici, achitare, care a făcut cu atât mai rea impresiune, cu cât Ranco Tajsici a fost dovedit ca urzitor și părtaș la omorul politic sêvșerit asupra învătătorului Brackoric. În decursul acestui proces unii au depus, că Tajsici a voit chiar să seducă pe haiducul numit de a omori pe Regele Alexandru. Acésta să fi sgduit încrederea Regelui în cabinetul radical.

Indată după ce a sosit Regele la Belgrad, cabinetul întreg și-a dat dimisiunea, pe care Regele a și primit-o. Se crede, că criza numai după mai multe zile își va pute afla soluțiunea.

SCIRILE DILEI.

— 9 (21) Octomvre.

O decorație retrasă. Éta după foile de dincolo enararea unui caz, ce în adevăr s'a întâmplat: Acum un an, cu ocazia visitei împératului Francisc-Iosif, d-l Bârsan, pe atunci șef al gării din Predeal, a fost decorat cu crucea de cavaler al ordinului „*Leopoldin*“. D-l Bârsan a purtat acésta decorație în séra când împératul Francisc-Iosif a trecut prin Predeal la Budapesta. După câte-va zile, d-l Ieszenszky remarcă, că printre cei decorați cu ocazia visitei împératului se află și șeful gării din Predeal, d-l Bârsan, care în același timp era și președintele secțiunii din localitate a Ligei. Acésta decorare n'a venit de loc la socotela guvernului ungueresc și baron Bâffy, prin ministerul de externe din Viena, a cerut guvernului român să retragă decorația d-lui Bârsan, deoă-ă aceasta, fiind președinte al secțiunii Ligei, e dușman al Ungurilor. Și ministrul de externe Studza, care tocmai atunci primise cererea d-lui Bârsan de a i-se da autorizația pentru a purta decorația austriacă, în-cunoscind-șă pe d-l Bârsan, că guvernul ungueresc i-a retras decorația! Astfel decorația, purtată timp de două luni de zile de d-l Bârsan, a fost înapoiată guvernului ungueresc. Éta dér, că d-l Ieszenszky a putut retrage o decorație dată de împératul Francisc-Iosif!

Catedra de limba germană la școla comercială în Buouresci. Mărți s'a dat la Universitate rezultatul concursului pentru ocuparea catedrei de limba germană dela școla comercială de gradul I din Buouresci. Din cei trei candidați rămași la oral, nota cea mai mare, 8,50, a obținut-o d-l *George Candrea*, doctor de litere dela universitatea din Strassburg. Ceilalți doi candidați, d-nii L. Bachelin și Vestemianu, au avut fiă-care nota 8,25. Școla comercială din Buouresci face o eselență achiziție prin numirea ca profesor la acésta șoolă a d-lui G. Candrea, d-sa fiind un profesor bine reputat pentru zelul și oapacitatea sa. D-l Candrea s'a ilustrat deja până acum prin lucrări literare de o valoare incontestabilă. D-sa a fost un asiduu colaborator al d-lui *Teofil Frâncu*, adênc cunoscător al etnografiei și al dialectelor Românilor de peste munți, pentru a scôte la lumină următorele două lucrări de valoare: a) *Rotacismul la Moși și la Istrie* și b) *Românii din Munții apuseși ai Transilvaniei* (Moșii) — acésta din urmă lucrare premiată de Academia Română.

Lueger nu va fi invitat la Iași. „*L'Independance Roumaine*“ scrie cu privire la hotărîrea luată de curândse dice, că la insistențele ministrului de externe român — de a nu mai invita pe primarul Vienei Dr. Lueger la sêrbările dela Iași: „*Considerațiuni de înaltă convenientă și situația politică specială a d-lui Lueger a hotărît consiliul comunal din Iași a renunța la proiectul de a invita pe primarul Vienei să*

esiste la inaugurarea oficială a abatorului acestui oraș“.

Esposiția din 1900 și România. Tôte țările se pregătesc pentru a străluci la marea esposiția, care se va ține la Paris în 1900. Singuri noi, dice „*Drapelul*“, nu luăm nici o măsură, nu facem nimic pentru a ocupa cu onore locul ce ni-se cuvine în mijlocul popoarelor producătoare.

S'a spus că d. Kalenderu a fost numit comisarul guvernului român la acésta esposiție, dér pare că cei ce au afirmat acésta n'au fost bine informați. Până și diarele franceze se îngrijesc mai mult decât noi de indolența, pe care o arătăm față de marea concurs, ce se va deschide în 1900 la Paris.

Regele Carol pentru sêraci. Majestatea Sa Regele Carol al României a trimis prin consulul României din Budapesta căpitanului suprem al capitalei ungare, Rudnay, 500 florenți. Acești bani vor fi împărțiți acelora, care în timpul visitei M. S. Regelui Carol la Budapesta i-au cerut ajutor.

Distincțiune. Demetriu Popp, funcționar la oficiul silvanal din Sebeșul-săseso, din incidentul pensionării sale, a fost decorat de Majestatea Sa, la propunerea ministrului a latere, cu crucea de argint pentru merite.

Educația practică de marinari. Diarul „*Marina*“ află, că în urma încercării făcute pe vaporul „*Principesa Maria*“ cu cei trei copii, îmbrăcați în echipagi și care a dat cele mai frumoșe rezultate, s'a hotărît, ca pe tôte vaporele serviciului maritim român să se angajeze copii dela 13 ani în sus, cărora să se facă educația practică de marinari.

Furtună pe Marea-Neagră. De vre-o patru zile se deslătuesce pe Marea-Negră o furtună teribilă. Tôte vasele, ce se aflau pe apă, au trebuit să ancoreze, ér altele au fost abătute de furtună din calea ce trebuiau să urmeze. Din acésta cauză s'au produs întârșieri mari în călătorie și întreruperea de curse.

Otrăviri cu duimul. Pe vaporul „*Agordat*“, care era pe drum dela Genua spre Brasilia cu 1500 emigranți — după cum se telegrafază din Roma — 325 de călători s'au îmbolnăvit, arătând semne de otrăvire. Până acum nu s'a aflat cauza înveninării ômenilor. Se presupune mai mult, că otrăvirea ar fi urmat din neocurătenia vaselor de aramă, în care li-s'a fert mâncare. Starea bolnavilor nu e tocmai desperată.

4. Un mijloc de casă ieftin. Pentru regularea și conservarea unei mistuirii bune se recomandă cunoscutele prafuri Seidlitz ale lui Moll. Cutii originale 1 fl. bucata. Se pôte căpăta zilnic prin postă de către farmacistul A. Moll, liferentul curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie să se cêră preparatul lui Moll provăduț cu marca de contravenție și scriere.

Convocare.

Reuniunea învățătorască gr. cat. „*Mariana*“ își va ține adunarea generală din anul curent la 31 Octomvre și 1 Noemvre st. v. c. în Năsăud, la care d-nii membri sunt invitați a lua parte:

Programa: 1) Membrii reuniunii la 8 ora a. m. vor asista în corpore la serviciul divin în biserica gr. cat. 2) La 9 ore deschiderea ședinței în sala școlei fund. elem. 3) Esmiterea comisiunilor: a) pentru verificarea protocolului. b) pentru criticarea prelegerilor practice. c) pentru însurirea de membri noi. 4) Raportul anual despre activitatea reuniunii. 5) Raportul cassarului a comisiunii pentru censurarea rațiunii anului 1897 și pertractarea preliminarului de buget pro 1898. 6) Ținerea a două prelegeri practice de câte ½ oră: a) din învățământul intuitiv cu clasa I-a: „*Cartea*“; prin un învățător din filiala Năsăudului ori Bistriței, b) din comput, cu școlarii clasei a IV-a: „*Prima lecțiune din frângerile de-cimale* (noțiunea lor), prin un învățător din filiala Sângeorginului ori Monorului, care se vor des-găa în decursul ședinței, spre care

oap fă-care învățător va avé a se pregătie la respectivă lecțiune. 7) Cetirea disertațiunilor desemnate de adunarea gen. din an. trecut. 8) Cetirea operatului de concurs „Monografia școlii” prin unul dintre învățătorii concurenți la premiul scris. 9) Raportul comitetului referitor la cenzurarea operatului de conc. sub p. 8. 10) Raportul comis'uniilor de sub pot. 3 lit. b. c. 11) Pertractarea propunerilor insinuate la președinte cel puțin cu 24 ore înainte de adunare. 12) Satorirea timpului și locului pentru adunarea gen. viitoare. 13) Alegerea amplexiunilor reuniunii pe un nou period de 3 ani. 14) Inohiderea ședinței.

Presidiul reuniunii inv. gr. cat. „Mariana”.

Năsăud, la 14 Octomvre 1897.

Președintele: Secretarul:
Dr. Ioan Pop, Clement Grivase.
vicariu.

Inmormântarea lui N. R. Danilescu.

HATEG, 8 (20)

Astăzi, Miercuri, s'a săvârșit aici inmormântarea regretatului inginer silvic Nicolae R. Danilescu, profesor la școala de silvicultură din București.

Numéroase persoane de distincțiune din diferitele puncte ale Transilvaniei grăbiră să asiste la această ceremonie funebră, asemenea căreia rar s'a mai vădut în aceste părți.

Imposantul cortegiu era compus astfel: In frunte, imediat după cruce și prapor, mergeau delegațiunile țeranilor din comunele Farcadia, Rea, Totești, Cârnești, Silveș și alte comune din apropiere, purtând fă-care delegațiune corône naturale de stejar, de brad și de molift.

După delegațiunile țeranilor urma un car special pentru corône; dintre acestea indio pe cele următoare:

1) Corôna cu inscripțiunea: „Iubitului nostru cumnat: Iuliu și Elena Popovici”. — 2) „Plângem și te regretăm, iubite cumnat și unchiu: Emilian, Dia și Georgică Popovici”. — 3) „Iubitului nostru cumnat, naș și unchiu: Octavian, Maria și Tiberiu Pop”. — 4) „Neprețuitului nostru cumnat, naș și unchiu: Otto și Elena Popovici cu fiu”. — 5) „Ultima savenire cumnatului nostru: dela Corneliu și Victoria Popovici”. — 6) „Binefăcătorului nostru cumnat: recunosătorii Virgiliu, Valeriu și Ersilia Popovici”. — 7) „Corpul profesoral dela școala de agri-cultură dela Ferăstrău: distinsului său coleg”. — 8) „Profesorii școlii de silvicultură dela Brănești: valorosului lor coleg”. — 9) „Elevii școlii de silvicultură dela Brănești: distinsului lor profesor” etc.

După carul cu corône urma imediat d-l învățător Stefan Olteanu, purtând perna cu decorațiile defunctului.

După perna cu decorațiunile mergea corul teologilor dela seminarul din Blășiu, în asistența d-lor profesori Ionașiu și Papiu, și sub conducerea d-lui profesor de muzică Iacob Mureșianu. Corul a executat în cel mai sublim mod cântările obișnuite la asemenea ocaziuni, printre cari însă s'a distins cu deosebire în executarea cântărei „Plâng și mă tânguesc”.

Urma acum grupul de șese preoți celebranți, în frunte cu vicarul Nestor și protopopul Radic, ca pontificanți.

După preoți mergea carul funebru, ce era decorat cu următoarele magnifice și pom-pose corône: Anume 1) corôna cu inscripțiunea: „Iubitului și neuitatului meu soț Nicolae — dela neconsolata sa soție Septimia”; 2) corôna cu inscripțiunea: „Regretatului nostru ginere — nemângâiații soorii”; 3) corôna cu inscripțiunea: „Ministeriul Domeniilor — profesorului N. R. Danilescu”; 4) „Societatea Progresul silvic — distinsului inginer silvic N. R. Danilescu”.

Cordónele erau ținute de d-l inspector silvic I. P. Chihaiia, delegatul ministeriului Domeniilor din România, de d-l sub-inspector silvic N. C. Nădejde, delegatul societății „Progresul Silvic”; apoi de d-l avocat Bontescu și de d-l inv. Munteanu.

In urma carului funebru mergea fa-

milia: jalnica soție, mamă, frate, soorii, cumnați, cumnate și alte rude și numeroși amici ai defunctului și familiei sale.

Ministeriul Domeniilor din România ra reprezentat prin d-l inspector silvic Ion P. Chihaiia, ér societatea „Progresul Silvic” prin d-l sub-inspector N. C. Nădejde. Mai erau reprezentate toate oficiile, toate autoritățile civile și militare din localitate.

Pe lângă cuvântarea ținută la casa mortuară de către vicarul Nestor din Hațeg, au mai ținut discursuri în drumul spre cimiteriu: d-l învățător Stefan Olteanu, care a făcut biografia reșosatului, arătând meritele sale, precum și stima sinceră și adevărată, de care se bucura el în întreaga țera Hațegului.

Alt discurs a ținut tinerul jurist, d-l Aurel Vlad. In cuvinte mișcătoare arată acest tiner entusiast, că Nicolae R. Danilescu prin lucrările sale a trecut la nemurire, fiind deplănsă pierderea acestui valoros bărbat de întreaga națiune română. Discursul d-lui A. Vlad a fost la culme avântat și prelat cu mult simț și oratoriă, storceând lacrimi generale.

La cimiter, delegatul Ministeriului Domeniilor din România, d-l inspector Chihaiia, camaradul de promoțiune al lui Danilescu, a făcut descrierea lui ca elev, care a atras încă de pe băncile școlii admirațiunea profesorilor săi din țera și din Francoa, arătând pierderea, ce încercă țera și corpul silvic prin încetarea din viață a acestui distins inginer și profesor; a vorbit de lucrările sale cunoscute, precum și de observațiunile științifice ale acestui inteligent și activ profesor, cari vor fi de o mare utilitate silviculturei în general și României în special.

După asta d-l sub-inspector silvic N. C. Nădejde, delegatul societății „Progresul Silvic”, arată golul, ce lasă în această societate pierderea lui Danilescu, care era fala și stălpul puternic al ei, „căci era măestru în vorbe și dibaci în condeie”. A vorbit de caracterul său leal, de vederile sale adânci și de dorința sa nemărginită, de a lucra pentru ridicarea silviculturei române.

Inmormântarea în general a fost splendidă și demnă de memoria reșosatului și de familia acestuia. Atât discursurile, cari de cari mei emoționătoare și bine simțite, cât și sublimele cântări ale corului, ceremonialul funcțiunilor rituale și afluența enormă a publicului din toate straturile societății din loc și împrejurime, a întrecut toate așteptările ce le-am fi putut avé dela un centru cum este Hațegul.

X.

Unde e Andrée? Deja au trecut trei luni, de când curajosul aeronaut suedian Andrée și-a părăsit patria împreună cu alți doi prieteni ai săi, Strindberg și Fraenkel, plecând cu balonul pe o cale lungă și necunoscută spre a face cercetări la Polul nordic. Vântul repede luă cu sine balonul, ducându-l cu sine în văzduhul infinit și de atunci au trecut săptămâni, luni și de abia acum a sosit o soire despre Andrée. Unde poate fi el? Și-a ajuns el ôre scopul, ori s'a prăpădit?... aceste întrebări nelinișteau pe cei curioși și interesați. Acum a sosit prima epistolă, prima măngăere, a celor nedumeriți, adusă de un porumb al lui Andrée. Vânătorul Alken observă odată un porumb sburând peste țermurii Norvegiei; pușca pușca la ochi și micul porumb se rostogoli la pământ. Porumbul avea legată de gât o hârtie de pergament. Cu neastâmpăr s'a luat hârtia dela gâtul porumbului și pe ea s'au găsit scrise următoarele cuvinte:

„Dela expediția polară a lui Andrée, lui Aftenbadet în Stockholm.

„Iulie 13, 12 ôre 30 m. ziua, lătime nordică 82° 2', lungime ostică sub 15° 5'. Inaintăm spre ost, 10° spre sud. Pe balon nimic rău. Acesta e al treilea porumb de postă. Andrée”.

Iulie 13! De atunci mult a trecut, dér că Andrée și-a ajuns ținta, nimeni nu poate sci. Se poate, că norocul i-a ajutat, dér e

mai mult posibil, că s'a prăpădit prin nisea câmpuri de zăpadă său de ghéță.

ULTIME SCIRI.

Viena, 20 Octomvre. In mijlocul celor mai vehemente vociferățiuni provocate de către opoziția obstructionistă, a succes totuși presiuniul să aducă la votare propunerea deputatului ceh Dr. Herold, de a trece la ordinea zilei peste cererile de punere în stare de acușiune a ministerului. Propunerea acesta a fost primită cu 161 în contra a 141 voturi.

După ce s'a enunțat primirea propunerii lui Herold, a isbucnit pe băncile majorității un vifor de aplause, éră obstructioniștii făceau un sgomot infernal de reprobare.

Brăila, 20 Oct. Dumineca viitoare studenții universitari vor aranja o întrunire și aici. La întrunire, se dice, vor lua cuvântul studenții Tamara și Dumitrescu, ér din partea cetățenilor d-nii N. Perlea și Dr. Palladi. La acesta întrunire vor merge și mai multe domnișore studente din București. In Galați se va ține asemenea o întrunire națională.

București, 20 Oct. „L'Independance Roumaine” publică cu privire la decorația lui Ieszenszky următorul comunicat, ce-i vine din cercurile guvernului:

Am afirmat, că d. Ieszenszky nu figurează pe lista oficială a persoanelor decorate de Rege cu privilegiul vitei Sale la Pesta. Mai multe diare desmint această soire. Să ne înțelegem însă. Nu dicem, că fostul procuror de la Clușia n'a fost decorat, dér sustinem, că el nu e trecut pe lista persoanelor cărora ministerul afacerilor străine trebuie să dea brevetul decorațiunei deja date. Acest fapt îl menținem, fiind-că e cu totul esact.

Seria conferențelor în cestiunea națională se va începe la 1 Decemvre v. în București și în toate reședințele de județe.

Belgrad, 20 Octomvre. Se asigură, că cu formarea noului cabinet va fi însărcinat ambasadorul sârbesc la Constantinopol, Dr. Vladan Giorgević, care a fost telegrafic chemat la Belgrad.

Constantinopol, 20 Octomvre. In cercurile competente se desminte scirea despre pretinsa alianță ofensivă și defensivă între Turcia și Bulgaria. Fôia „Ikdam” dice, că după ce Bulgaria stă sub suzeranitatea Turciei, se înțelege de sine, că și așa există între Bulgaria și guvernul Sultanului raporturi de bună înțelegere și alianță.

DIVERSE.

Femeia în căsătorie. La Paris se ținu acum de curând o adunare în cestiunea emancipării femeilor, sub președinta d-nei Patonie-Pierre. La ordinea zilei veni și întrebarea: „Trebuie femeia să se căsătorească?” Prima vorbitoare, o profesôră dela un gimnasiu, veni cu un „proiect de lege”, pe care dice, că voese a-l înainta camerei. Proiectul este scurt, dér cuprindeștor. Êtă-1: 1) Căsătoria să se ștergă. 2) Fiind-că solăvia daja s'a sters și deore-ce căsătoria este mai rea decât ori-ce solăvie, și acesta să se ștergă, ér bărbații și femeile să pôta dispune liber de sufletele și corpurile lor. 3) Este oprită ori și ce căsătorie ori relațiuni oconfidentiale între bărbați și femei, fiă pe-o durată cât de scurtă. 4) Toți aceia, cari încheie o astfel de legătură între sine, să se pedepsescă cu arest dela 2 săptămâni până la un an. 5) Toți aceia, cari îndemnă ômenimea la căsătorii să se pedepsescă cu arest dela 2 ani până la 5 ani.

— Și copii? — întrebă o damă din adunare.

— Copiii se vor interna în institute publice de copii.

O femeia din Hindu dice: La noi copiii pôrtă numele mamelor, recomand să se introducă și aici obiceiul acesta.

D-na Badnel-Renand dice, că femeilor să li-se dea bărbați, a căror datorință principală să fiă de-a îngriji pe copii până la etatea de 3 ani. — D-na Roques vorbi despre idealul justiției societății și la urmă atâta își vârsă focul dela inimă în contra zestreii, până ce presidenta s'a vădut silită a încheia adunarea.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei

Cu 1 Octomvre 1897 st. v.

s'a deschis nou abonament la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șese luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe șese luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei”.

Literatură.

In Tipografia archi-diecesană din Sibiu a apărut: „Abecedarul maghiar pentru școlile elementare popor” alede Mateiu Voileanu asesor consistorial și Petru Bodi director la școlile elementare de stat din Sibiu. Acest abecedar este însoțit la urmă și de un vocabular al întreg materialului cuprins în el Prețul 25 cr.

*
Merinde dela școlă său învățăturii pentru popor. culesse din diarul unui școlar, de Dr. Georgiu Pona. Este de asemenea o carte voluminoasă, cuprindeștor 289 pag. form. mare 8°. Prețul 60 cr. (plus 5 cr. porto). Când a eșit această carte de sub tipar, toate diarele noastre s'au grăbit a arăta importanța și valoarea ei, scriind recenziuni cât se pôte de favorabile. Prin istorisirii ușore și fôrte plăcute se combat diferite scaderi, se propagă morală și se dau învățăturii prețioase cu privire la diferite cestiuni economice, igienice, industriale, comerciale și alte multe. Din bibliotecile populare mai ales această carte n'ar trebui să lipsescă.

*
Ortografia română în actuala sa stare de desvoltare, de V. Dumbravă profesor. Această scriere atât de aprețiată și lăudată în cercurile literare române, ne dă într'un cuprins scurt toate acele reguli și principii, după cari trebuie să ne orientăm pentru a observa o ortografiă sistematică, bună și corectă, după normele adoptate de Academia Română. Cartea e serioasă într'o limbă fôrte clară și ușoră. La urmă arată regulile interpunctiunei, arătând prin esempl unde este a se pune punctul, unde virgula, unde semnele citațiunei, apostroful, liniôra etc. etc. Este o carte de dîlnică trebuință, servind ca un bun manual și îndreptar pentru toți câți au a se ocupa cu scrisul. Un esemplar costă 40 cr. (plus 5 cr. porto).

*
In editura librăriei Storck & Müller din București a apărut: „Tale Ionescu: Discursuri politice. Partea I (1886—1892) cu un apendice: Raportul asupra convenției consulare cu Germania. Este un op voluminos, cuprindeștor 371 pag. format mare 8°. Prețul 4 lei: De vândare la toate Librăriile din România.

Predice pe toate Duminicile și sâmbătorile de peste an de Dr. Em. Elefterescu, membru al Asociației transilvane și al mai multor societăți culturale. Este un op voluminos, conținând vre-o 350 pagt format mare 8°. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei). — Ca să mai vorbim de valoarea acestui op credem, că nu e lipsă; numele d-lui autor Dr. Elefterescu e prea bine cunoscut cetitorilor țării noastre, precum și tuturor Românilor din numărusele sale scrieri atât de mădușe, instructive și cu atâta gust cetite. Venitul curat din vânzarea acestui op l'a destinat generosul autor pentru ajutorarea gimnasiului român din Blășișu. Atragem atențiunea cetitorilor asupra acestei scrieri.

„Curs complet de corespondența comercială“, de I. C. Panțu, prof. la școala com. superioară din Brașov. O carte octav mare de 17 côle de tipar, de tot instructivă pentru comercianți și pentru alții, cari stau în legătură de afaceri cu vre-o bancă. Are parte teoretică și practică. În ea se vorbește pe larg despre tot felul de scrisori și acte comerciale atât în afaceri de mărfuri, cât și în afaceri de bancă; apoi sunt tratate și lucrurile verificătoare la cambii. Cu totul conține 375 de exemple practice explicate în partea teoretică și în text. Are și un registru, în care se explică terminii comerciali. Conține modele de circulare, scrisori de formațiunii, recomandățiunii și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede și cupone etc. O recomandăm tuturor cari se interesează de afacerile de comerț. Se află de vânzare la administrația „Gazetei“, la *Librăria arhidieceșană din Sibiu*, și la *N. I. Ciurcu în Brașov* cu prețul de 1 fl. 60 cr.

„Curs practic de limba maghiară“ pentru școalele populare întocmit pe baza noului plan ministerial de învățământ și a planurilor noastre școlare confesionale de *Ión Dariu*, cu concursul mai multor bărbaiți de școală. Partea I pentru anul I și al II de școală. Editura autorului, 1897. Prețul 16 cr. După ce Abecedarul maghiar lucrat de d-l I. Dariu împreună cu inspectorul reg. Francisc Koós a încetat de a mai apăre în edițiune nouă, d-l Dariu a compus un nou Abecedar maghiar independent de cel amintit și superior aceluia. Nu este așa dără a se confunda Abecedarul present al d-lui I. Dariu cu cel lucrat de d-nii Fr. Koós și V. Goldiș.

„Gramatica limbei româneșci“ (Fonetica și ortografie, etimologie, sintaxă, stil) întocmită în două cursuri concentrice pentru școalele populare de *I. Dariu*, cursul II. Pentru anul V și al VI de școală, pentru școala de repetițiune, de adulți, școle civice, etc. Editura autorului, Brașov tipografia A. Mureșianu. Prețul 30 cr.

Carte de cetire pentru anii din urmă ai școalelor populare și de repetițiune de Dom. Dogariu și Nicolau Pilișia. Prețul broșurat 70 cr., legat 85 cr. (10 cr. porto).

Manual de limba germană pentru școalele pop. și capitale rom. de I. Dorca. Prețul legat 30 cr.

Geografia Ungariei și elementele din geografia generală pentru școalele populare de Dr. Nicolau Pop. Prețul 25 cr.

Carte de cetire pentru școalele primare române de Georgiu Zaharia, învățător. Partea I pentru anul al 3-lea de școală, costă 24 cr. Partea a II pentru anul al 4-lea de școală. Prețul 28 cr.

Aritmetica, exerciții practice cu numerii dela 1—100 după sistemul decadic pentru începătorii din anul I și II de școală de Dom. Dogariu și Ión Dariu, învățători. Partea I 30 cr. — Partea a II: Exerciții practice cu numerii dela 1—1000 după sist. decadic. Prețul 20 cr. — Partea a III-a dela 1 până la numerii 10,000,000 costă 30 cr.

Următoarele cărți nou se pot procura prin Administrația fôiei noastre:

Aritmetica. Exerciții practice cu frângerile decimale și vulgare. Rapôrtele și

proporțiunile. Regula de trei simplă și compusă. Calculul procentelor, rabatelor și al intereselor. Regula societății simplă și compusă. Calculul alegațiunii, al suprafețelor și al volumelor cubice. Pentru anii din urmă ai școlei primare de *Ión Dariu*, învățător. Prețul 45 cr.

Manual de agricultura rațională (Agrologia) de Dr. G. Muier. Cea mai bună și mai bogată carte economică apărută la noi până acum. 524 pag. format mare cu 217 fig. Prețul 2 fl. 50 cr. (Trimis prin postă recomandat 2 fl. 75 cr.)

Cartea Săteanului, novele populare de Em. Părăeanu. Prețul 52 cr. (trimis francoat).

În Viltóre, novele și impresii, de cunoscutul scriitor A Vlahuță. Prețul 65 cr. (trimis francoat)

„Răspuns la Cartea neagră“, de Axentis Severu. 364 pag. 8°. Prețul 1 fl. (Trimis prin postă 5 cr. mai mult).

Dicționar universal al limbei române de L. Șineanu, Prețul 3 fl. 75 cr. (Trimis recomandat prin postă 4 fl.)

Săpătorul de bani, comediă în trei acte localisată de Antoniu Popp. Prețul 12 cr. (2 porto).

Lilice dela Pind, poesii macedonene originale și daco-române de Petru Vulcan Un volum elegant, cu învălitoare ilustrată și tipărit pe hârtia de lux. Prețul 1 fl. (trimis francoat.)

Istoria Ungariei în legătură cu istoria universală, pentru școalele populare de Silvestru Moldovan profesor. Prețul 20 cr.

Istoria Ungariei și elem. din ist. generală pentru școalele popor. de Dr. Nicolau Pop. Prețul 20 cr.

Aritmetica pentru școalele populare de F. E. Lurtz, partea I 20 cr., a II-a 35, a III-a 50 și a IV-a 90 cr.

Dicționar rom.-german de Theochar Alexi. Prețul 1 fl. 80 cr. și *german-român* de același autor, prețul 1 fl. 50 (cr. 15 cr. porto).

Geografia pentru școalele populare rom. de Făgărășan și S. Moldovan prof. Prețul legat 30 cr.

Economia câmpului și grădinăritul pentru școalele populare de George Moianu, învățător. Prețul 25 cr.

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Octomvre 1897.

Renta ung. de aur 4%	121.65
Renta de corône ung. 4%	99.65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.80
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.60
Bonuri rurale ungare 4%	97.40
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Imprum. ung. cu premii	155.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	102.10
Renta de argint austr.	102.15
Rent. de aur austr.	129.15
Losuri din 1860	143.65
Acții de-ale Băncei austro-ungar.	952.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	382.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	349.45
Napoleoniori	9.52 1/2
Mărci imperiale germane	58.77 1/2
London vista	119.65
Paris vista	47.47 1/2
Rente de corône austr. 4%	101.75
Note italiene.	45.10

Cursul pieței Brașov.

Din 21 Octomvre 1897.

Banenota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.48
Argint român. Cump.	9.42	Vënd.	9.44
Napoleoniori. Cump.	9.50	Vënd.	9.52
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	126.	Vënd.	—
Mărci gemane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turoesci Cump.	10.60	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

3

J. GRÄF & COMP.

3

giuvaergiu,
Nr. Strada Porții Nr. 3

Asortiment bogat de
GIUVAERCALE,
obiecte de aur și de argint.

Asortiment de obiecte forte frumoșe în argint de China.
Numai obiecte solide cu prețuri ieftine, pentru care garantăm.

Efectuăm: **LUCRĂRI NOUË**, suflat cu aur și cu argint,
REPARATURI, precum și gravure în metal.

— Esecutare ieftină, prompt și solidă. —

GRÄF șefu principal, a fost mulți ani conducătorul firmei Ad. Resch. 1391.6—10

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoșe la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeșci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătoreșcă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de gôdină și reumatism și a altor urmări de rēcălă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicilic)

La întrebuintarea gîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,
c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La deposite se se cêră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellermen și engros la D. Eremia Nepoșii, Teutsch & Tartler.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octombre st. n. 1897.

Sosirea trenurilor în Brașov:	Plecarea trenurilor din Brașov:
Dela Budapesta la Brașov:	Dela Brașov la Budapesta:
I. Trenul accelerat (peste Arad) sosesc la 0 ore 0 min. dimineța.	I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineța (acest tren merge până la Clușiu ca tren mixt, ăr de acolo mai departe ca tren de persoane).
II. Trenul de persoane la 8 ore dim.	II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
III. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.	III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. sêra.
IV. Trenul mixt la 10 ore 25 min. sêra (acesta dela Budapesta până la Clușiu e tren de persoane, ăr dela Clușiu până aici tren mixt)*.	IV. Tr. accel. (peste Arad) la — ore — min. sêra.
Dela Bucuresci la Brașov:	Dela Brașov la Bucuresci:
I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 0 ore 0 min. dim.	I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d.
II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.	II. Trenul accelerat (ce vine dela Arad) la — ore — min. dim.
II. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.	III. Trenul mixt la 11 ore a. m.
IV. Trenul de pers., la 9 ore 8 min. sêra.	IV. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradia-Clușiu) la 2 ore 19 min. p. m.
V. Trenul accel. la — ore — min. sêra.	Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:
Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:	I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min. dim. (are legătură cu Tușnad) Ciuc-Szereda. 2 ó. 55 m.
I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legătura în St.-Georgi cu Ciuc-Szerda).	II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
II. Trenul de persoane la 1 óra 51 m. p. m. (dela prima Iulie pân' la 31 August va avé și acest tren legătura cu St.-Georgi cu Tușnad).	III. Trenul de pers. la 2 ore 55 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda).
III. Trenul mixt, la 7 ore 3 min. sêra, (are legătură cu Ciuc-Szereda).	Dela Brașov la Zêrnesci (G. Bartolomeiu):
Dela Zêrnesci la Brașov (G. Bartolomeiu):	I. Trenul mixt la 9 ore și 5 min. a. m.
I. Trenul mixt 6 ore 22 min. dim.	II. Trenul mixt la 3 ore 18 min. p. m.
II. Trenul mixt la 1 óra 9 min. p. m.	

A V I S!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se pot face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou se binevoiască a serie adrese lămurit și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“